

til 5 pCt., og han anførte Grundene, hvorfor han mente, dette var for højt. Jeg føler mig ikke kompetent til at diskutere det Spørgsmaal, hvorvidt 5 pCt. ere for meget, jeg tror i alt Fald, at 1 pCt. er for lidt. Hvis man ved en nærmere Udregning kom til en Afskrivningsprocent, der er rimeligere og i alt Fald ligger mellem de nævnte to, vil det Hul, som denne Virksomhed tilvejebringer for Statens Vedkommende, blive betydeligt større. Hvis den blev forhøjet til den Procent, Sparekommissionen foreslaar, nemlig 5 pCt., vilde Indtægten paa Finansloven blive forringet med 460,000 Kr., altsaa et antageligt Beløb.

For Statshavnens Vedkommende er Forholdet omtrent det samme. Deres Kapital er 13,6 Mill. Kr., Overskuddet, 52,000 Kr., er ikke mere end lidt over 1/3 pCt., kun 0,38 pCt. Rente af denne Kapital. Her mangler altsaa 400,000—500,000 Kr. aarlig i, at denne Statsvirksomhed kan forrente den deri anbragte Kapital. Ogsaa der er Afskrivningen, 1 pCt., sikkert for lille, især da der under Statshavnene staa opført et betydeligt Materiel af Muddermaskiner og andre Fartøjer. Det er i alt Fald givet, at Procenten for deres Vedkommende, maa blive langt højere, men man kan af selve Finanslovsforslaget ikke danne sig et Skøn over, hvor stor den burde være, fordi Skibenes Værdi ikke staa opført for sig i Modsætning til Værdien af de faste Havnebygninger, som høre der ind under.

Ved de efterfølgende Statsvirksomheder, som staa opførte, mangler der næsten alle Oplysninger. Det er ogsaa en Ting, jeg vil henlede Opmærksomheden paa. Jeg ved ikke, hvorfor disse Oplysninger mangle, det burde ikke finde Sted.

Den næste Statsvirksomhed er Statsprøveanstalten. Med Hensyn til den gives der ingen Oplysninger, selvfølgelig heller ikke om den Kapital, som er anbragt deri, og man kan derfor ikke gøre sig nogen Forestilling om, hvorvidt den forrenter sig. Det samme gælder Statstidende, Justervæsenet og ikke mindst Frederiksværk Krudtværk. Man faar ikke det mindste at vide om, hvad dette Krudtværk koster, og hvad det har kostet i Anlæg, og man har derfor ingen Forestilling om, hvorvidt det opførte Udbytte er rimeligt eller urimeligt. Det

samme gælder Assistenthuset, i hvilket der ogsaa maa være anbragt en Del Kapital, idet det er en ret stor Bygning. For den kongelige Mønts Vedkommende oplyses det, at Kapitalen er 558,000 Kr. Om den staa der ligesom om Postvæsenet, at den med den Afskrivning, som er benyttet, og som ogsaa der kun er 1 pCt., forrenter sin Kapital med 4 pCt. og giver Staten et Overskud af 50,000 Kr.

Den sidste Virksomhed, jeg skal nævne — saa har jeg taget dem alle med —, er Usserød Klædefabrik. Jeg har gemt den til sidst for at knytte nogle Bemærkninger særlig til den. Det gaar med dens Budget paa Finansloven som med de fleste af dem, jeg har talt om: der findes ingen Oplysninger om Fabrikens Kapital, og man kan derfor ikke se, om det beregnede Overskud er rimeligt eller urimeligt. Da der ingen Kapital er, er der heller ingen Afskrivning. Der er i øvrigt i den Opstilling, som findes paa Finansloven, en Uklarhed, som jeg ikke rigtigt har kunnet klare: Man finder, Lønninger opførte to Steder. De findes opførte paa Indtægtssiden, hvor der staa opført, hvor stort Salget er af de paa Fabrikken frembragte Varer, fra draget Udgiften til Materiel og Lønninger, — saa vidt jeg husker, ere Lønningerne 90,000 Kr. —, men længere nede, hvor det hedder: Klædefabrikens Regnskab, finder man igen Lønninger. Forskellen mellem disse og Lønningerne paa det andet Sted kan man ikke se. Men det, som var Hovedsagen, det, som vilde interessere mig paa dette Omraade, var, hvorvidt dette beregnede Overskud var et virkeligt Overskud. For to Aar siden, da jeg var Medlem af Finansudvalget, foranledigede jeg, eller i alt Fald blev der rettet Forespørgsel til daværende Forsvarsminister Krabbe om, hvorledes det forholdt sig med Forrentningen af denne Fabrik, hvorvidt Forrentning og Afskrivning var medtaget i det da beregnede Overskud. Ministeren oplyste, at det ikke var Tilfældet, og han gav her ved Finanslovens anden Behandling følgende Oplysninger om den i Fabrikken anbragte Kapital og maaske ere Tallene ikke saa meget anderledes nu: I Bygningerne — jeg tager runde Tal — var anbragt 522,000 Kr., i Maskiner og Inventar 347,000 Kr. og i Jordareal omtrent 25,000 Kr., saa at